

YARGIÇLAR VE SAVCILAR BİRLİĞİ

YARSAV

Adli tatilin 21 Temmuz – 1 Eylül tarihleri arasında uygulanmasını öngören 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname düzenlemesinin iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesi'nin 2012/108 sayılı kararı 01.01.2013 tarih ve 28515 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup, 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

İptal edilen 650 sayılı KHK ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun, 2575 sayılı Danıştay Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nunda değişiklik yapılarak, her yıl 2004 yılından itibaren 1 Ağustos-5 Eylül tarihleri arasında uygulanan adli tatil süresi, yeni adli yıl 1 Eylülde başlamak üzere 21 Temmuzdan 31 Ağustosa kadar olduğu kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlüğe girmesi ile birlikte, değiştirilen yasa maddelerinin ilk halinin tekrar yürürlüğe girmeyeceği de mevzuatımızda bir hüküm bulunmamakla birlikte, Anayasa Mahkemesi'nin¹, Danıştay'ın², Yargıtay'ın³, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin⁴ içtihatları ile kabul edilmiştir.

¹ AYM, E. 63/106, K. 63/270, T. 11.11.1963 : "... Her ne kadar 45 sayılı Kanunun 79. maddesi, Anayasa Mahkemesinin ... kararıyla iptal edilmişse de bu durumun davada inceleme konusu hükmün kendiliğinden ve yeniden yürürlüğe girmesine imkan ve cevaz vermeyeceği meydandadır." ; Aynı yönde kararlar için bkz. AYM. E. 93/52, K. 93/52, T. 20.11.1993; AYMKD, C. 29/2, s. 860; AYM, E. 93/51, K. 93/53, T. 25.11.1993, AYMKD, C. 29/2, s. 838

² Danıştay 2. D, E. 70/444, K. 71/10, T. 9.1.1971, DD.4, s.69: "... Yasama meclislerince yürürlükten kaldırılmış bir kanunu, yürürlükten kaldıran kanun Anayasa Mahkemesince iptal edilmesiyle yürürlüğe avdet etmesi bahis konusu olamaz."

³ YİBBGK, E. 82/1, K. 82/1, T. 24.5.1981, sy. 2, s. 1053: "... Anayasa Mahkemesi tarafından 1757 sayılı Toğrak ve Tarım Reformu Kanunu iptal edildikten sonra 4753 sayılı Çiftçi Topraklandırma Kanununun yeniden yürürlüğe girmeyeceği Yargıtay'ın yerleşmiş içtihadına uygundur."

⁴ AYİM. I. D, E. 91/202, K. 93/557, T. 25.5.1993, Anayasa Mahkemesi Bülteni, sy. 2, 1994, s. 23: Askeri Yüksek İdare Mahkemesi belirtilen kararında, iptal kararı üzerine önceki yasanın yürürlüğe

KHK düzenlemesinin iptalinin yürürlüğe girmesi ile birlikte ortaya çıkacak yasal boşluğun doldurulması için ise henüz somut bir adım atılmış değildir. Bu sorun yargıç ve savcılarını ilgilendirdiği kadar özellikle, avukatları ve usul işlemleri yönünden yargı hizmetinden yararlanacakları da ilgilendirmektedir.

Bu itibarla konuya ilişkin ivedi olarak yasal düzenleme yapılması beklenmekte iken, adli tatilin kaldırılması gerektiği yönündeki görüşlerin ağırlık kazanmaya başladığı yargı çevrelerinde sıkça konuşulan konulardan birisi haline gelmiştir.

Adli tatile ilişkin yasal boşluk nedeniyle yapılması olası yasal düzenlemenin bir an önce yapılması ve bu düzenlemede adli tatil uygulamasının kaldırılmamasının yanı sıra **1927 yılından 2004 yılına kadar uygulana 20 Temmuz tarihinden 5 Eylül tarihine** kadar ve yeni adli yıl, 6 eylülde başlayan sistemin yeniden getirilmesi beklenmektedir.

Şöyle ki;

2004 yılında 45 günlük sürenin 35 güne indirilmesi üzerine adli tatilden yararlanmak isteyen yargıç ve savcı sayısı azalmış, yargıç ve savcılar izinlerini yıl içerisinde yaymaya başlamışlardır. İzinlerde çoğunlukla haziran ve ekim aylarında kullanılmış bu durum, yargı faaliyetleri açısından adli tatili dört ay gibi bir süreye yaymıştır.

Yargıç ve savcılarının adli tatil dışında izin kullanmaları, özellikle iş yoğunluğunun fazla olduğu ve hatta bütün adli yargı içindeki tüm ilk derece mahkemelerinin işlerinin çoğunluğunun görülmekte olduğu Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük merkezlerde görevde olan yargıç ve savcılar kendi işleri ile birlikte izinli yargıç ve savcılarının işlerini de üstlenmeleri nedeniyle, yargılama faaliyeti sadece duruşma günü vermektense ibaret hale gelmiştir. Adli tatilde görülmesi gereken işler bile bu uygulama nedeniyle görülemez hale gelmiş, dosya sayısının çoğunlukla binli rakamlarla ifade edildiği bu mahkemelerde yılda iki-üç kez duruşması yapılabilen işlerin daha fazla sürüncemede kalmasına neden olunmuştur.

Diğer yandan belirsizlik nedeniyle şu anda yaşanan sıkıntılara da değinmekte yarar vardır.

İş yoğunluğu bulunan mahkemelerde çoğunlukla temmuz ayına duruşma günü verilmekte, adli tatilin belirsizliği nedeniyle daha sonraki aylara duruşma günü verip vermeme hususunda tereddüt yaşanmaktadır.

Yıllık iznin ne zaman kullanılabileceği belirsiz olduğundan, izne göre mahkeme işlerini düzenleme sıkıntısı yaşanmaktadır.

Görevdeki yargıç ve savcılarının izinlerinin çakışması olasıdır ve bu durum yargıç ve savcılar yönünden olduğu kadar yargı hizmetinin verimliliği açısından da sorunlara sebep olabilecektir. Zira, bu durum iş yoğunluğunu da artıracaktır.

Toplum için olduğu kadar yargıç ve savcılar, avukatlar ve yargı çalışanları için de adli tatil süresine ilişkin olarak geçmişten gelen bir teamül mevcuttur ve bu teamül yargıç ve savcılar için olduğu kadar aileleri için de bir tatil alışkanlığına dönüşmüştür.

Özellikle okula giden çocukları olan yargıç ve savcıların, pek tabi olarak aileleri ile birlikte tatil yapma istekleri vardır.

Aynı sorunların avukatlar içinde gündemde olup, iş programlarını yapamadıkları gibi, davaların uzaması riskinden de yakınmaktadır.

Yıllardır süre gelen uygulamalarla bir adli teamül halini de almış olan adli tatil süresi ile birlikte dikkate alınarak kalıcı ve kesin bir yasal düzenlemenin yapılması zorunluluktur. Bu düzenlemenin, yargıç, savcı, avukat ve yargı çalışanlarının olduğu kadar yargı hizmetinin muhatapları tarafından benimsenmiş, teamül haline gelmiş ve toplumsal bir uzlaşa olarak da adlandıracağımız 21 Temmuz- 5 Eylül tarihleri ile özdeşleşmiş bir adli tatil sistemini kalıcı olarak getirmesini beklemekteyiz. 22.04.2013

YARSAV YÖNETİM KURULU